

Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (четвърти състав)

15 юли 2021 година *

„Обжалване — Държавни помощи — Помощи в полза на летища и авиокомпани — Решение, с което мерките в полза на летище Франкфурт Хан се квалифицират като държавни помощи, съвместими с вътрешния пазар, и се установява, че няма държавна помощ в полза на авиокомпаниите, използващи това летище — Недопустимост на жалба за отмяна — Член 263, четвърта алинея ДФЕС — Физическо или юридическо лице, което не е пряко и лично засегнато от обжалваното решение — Ефективна съдебна защита“

По дело C-453/19 P

с предмет жалба на основание член 56 от Статута на Съда на Европейския съюз, подадена на 13 юни 2019 г.,

Deutsche Lufthansa AG, установена в Кьолн (Германия), представлявана от A. Martin-Ehlers, Rechtsanwalt,

жалбоподател,

като другите страни в производството са:

Европейска комисия, представлявана от T. Maxian Rusche и S. Noë,

ответник в първоинстанционното производство,

Land Rheinland-Pfalz, представлявана от проф. C. Koenig,

Ryanair DAC, установена в Swords (Ирландия), представлявана от G. Berrisch, Rechtsanwalt, и D. Vasbeck, адвокат, както и от B. Byrne, solicitor,

встъпили страни в първоинстанционното производство,

СЪДЪТ (четвърти състав),

състоящ се от: M. Vilaras, председател на състава, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin (докладчик) и K. Jürimäe, съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar

секретар: A. Calot Escobar,

* Език на производството: немски.

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 27 октомври 2020 г.,

постанови настоящото

Решение

- 1 Жалбоподателят, Deutsche Lufthansa AG, иска от Съда да отмени решение на Общия съд на Европейския съюз от 12 април 2019 г., Deutsche Lufthansa/Комисия (T-492/15, наричано по-нататък „обжалваното съдебно решение“, EU:T:2019:252), с което последният обявява за недопустима жалбата му за отмяна на Решение (ЕС) 2016/789 на Комисията от 1 октомври 2014 година относно държавна помощ SA.21121 (C 29/2008) (ex NN 54/07), приведена в действие от Германия във връзка с финансирането на летище Франкфурт Хан и финансовите отношения между летището и Ryanair (ОВ L 134, 2016 г., стр. 46) (наричано по-нататък „спорното решение“).

Обстоятелствата по спора и спорното решение

- 2 Фактите в основата на спора са изложени от Общия съд в обжалваното съдебно решение по следния начин:
 - „1 Жалбоподателят, [Deutsche Lufthansa], е установена в Германия авиокомпания с основна дейност превоз на пътници. Най-важното ѝ базово летище е летище Франкфурт на Майн (Германия).
 - 2 Летище Франкфурт Хан се намира в Германия на територията на Провинцията Rheinland-Pfalz (провинция Рейнланд-Пфалц, наричана по-нататък „Провинцията“), на около 120 km западно от град Франкфурт на Майн и на 115 km от летище Франкфурт на Майн. До 1992 г. на мястото, където е разположено летище Франкфурт Хан, се е намирала военна база. Впоследствие тази база е преустроена на гражданско летище. На 1 април 1995 г. Федерална република Германия отстъпва собствеността върху инфраструктурата на дружеството Holding Unternehmen Hahn GmbH & Co. KG (наричано по-нататък „Holding Hahn“) — публично-частно партньорство с участието на Провинцията.
 - 3 На 1 януари 1998 г. дружеството Flughafen Frankfurt/Main GmbH (наричано по-нататък „Fraport“), което експлоатира и управлява международно летище Франкфурт на Майн, придобива 64,90 % от дяловете в дружеството Flughafen Hahn GmbH & Co. KG Lautzenhausen (наричано по-нататък „Flughafen Hahn“), експлоатиращо летище Франкфурт Хан.
 - 4 През 1999 г. летище Франкфурт Хан привлича първия си нискотарифен превозвач, дружеството Ryanair Ltd (впоследствие Ryanair DAC, наричано по-нататък „Ryanair“). Първото споразумение на Flughafen Hahn с Ryanair влиза в сила на 1 април 1999 г. (наричано по-нататък „споразумението с Ryanair от 1999 г.“). Споразумението с Ryanair от 1999 г. е с петгодишен срок на действие и се отнася за летищните такси, които Ryanair трябва да заплаща.

- 5 През август 1999 г. Fraport придобива 73,37 % от дяловете в Holding Hahn и 74,90 % от дяловете в командитния си съдружник дружеството Holding Unternehmen Hahn Verwaltungs GmbH.
- 6 На 31 август 1999 г. Провинцията и Fraport сключват споразумение, по силата на което Fraport се задължава да сключи споразумение за прехвърляне на печалби и загуби. Това споразумение е одобрено на същата дата, което е потвърдено с нотариален акт на 24 ноември 2000 г. и влиза в сила на 1 януари 2001 г. Съгласно това споразумение Fraport има право на всички печалби, реализирани от оператора на летище Франкфурт Хан, и в замяна на това е длъжно да покрива всички негови загуби [...].
- 7 Впоследствие Holding Hahn и Flughafen Hahn се сливат и се учредява дружеството Flughafen Hahn GmbH, впоследствие Flughafen Frankfurt-Hahn GmbH (наричано по-нататък „FFHG“ [...]), 26,93 % от чийто капитал се притежава от Провинцията, а 73,07 % — от Fraport.
- 8 До 11 юни 2001 г. 100 % от дяловете във Fraport се притежават от публични акционери. На тази дата Fraport започва да се котира на фондовата борса и 29,71 % от акциите му са продадени на частни акционери, а 70,29 % продължават да се притежават от публични акционери.
- 9 На 16 октомври 2001 г. Провинцията одобрява тарифа на летищните такси на летище Франкфурт Хан, която се прилага с обратна сила, считано от 1 октомври 2001 г. [...].
- 10 На 14 декември 2001 г. от Fraport, а на 9 януари 2002 г. — от акционерите на FFHG, се взема решение за увеличаване на капитала на FFHG, за да се финансира най-спешната част от програма за подобряване на летищната инфраструктура [...]. Увеличаването на капитала [...] е в размер на 27 милиона евро, като на 9 януари 2002 г. Fraport внася 19,7 милиона евро, а Провинцията - 7,3 милиона евро.
- 11 На 14 февруари 2002 г. е сключено второ споразумение между FFHG и Ryanair [...]. То заменя споразумението с Ryanair от 1999 г.
- 12 На 27 ноември 2002 г. провинцията Hessen (провинция Хесен, Германия), Fraport и FFHG сключват споразумение за развитие на летище Франкфурт Хан. В споразумението се предвижда второ увеличаване на капитала на FFHG, при което провинция Хесен да стане трети акционер на FFHG.
- 13 На 22 март 2004 г. е подготвено акционерно споразумение относно участието на Fraport, Провинцията и провинция Хесен в капитала на FFHG (наричано по-нататък „акционерното споразумение“). Fraport, Провинцията и провинция Хесен го подписват на 30 март 2005 г.
- 14 За да се изпълни акционерното споразумение, е договорено увеличаване на капитала на FFHG от 19,5 милиона евро с цел продължаване на инвестиционната програма, посочена в точка 10 по-горе. Между 2004 г. и 2009 г. Fraport, Провинцията и провинция Хесен вливат съответно 10,21 милиона, 540 000 и 8,75 милиона евро във FFHG на няколко транша. Провинцията и провинция Хесен освен това се ангажират да вляят всяка по още 11,25 милиона евро като капиталов резерв съобразно график на плащанията до 2009 г.

- 15 След описаното в точка 14 по-горе увеличаване на капитала [...], чийто общ размер възлиза на 42 милиона евро, Fraport притежава 65 % от дяловете във FFHG, а провинция Хесен и Провинцията — по 17,5 %.
- 16 Освен това в акционерното споразумение се предвижда, че всеки нов дълг, договорен от FFHG, трябва да се покрива от Fraport, Провинцията и провинция Хесен пропорционално на участието им в капитала на FFHG и че споразумението за прехвърляне на печалбите и загубите [от 2001 г., посочено в точка 6 по-горе,] трябва да се продължи до 2014 г. За да изпълнят тези задължения, на 5 април 2004 г. Fraport и FFHG сключват ново споразумение за прехвърляне на печалби и загуби (наричано по-нататък „споразумението за прехвърляне на печалби и загуби от 2004 г.“). Споразумението за прехвърляне на печалби и загуби от 2004 г. влиза в сила на 2 юни 2004 г., след като е одобрено от общото събрание на акционерите на Fraport с мнозинство от три четвърти, което се изисква в акционерното споразумение. По силата на споразумението за прехвърляне на печалби и загуби от 2004 г. Fraport се задължава да покрие всички загуби, понесени от FFHG между 2004 г. и 2009 г.
- 17 От 1997 г. до 2004 г. Провинцията изплаща на оператора на [летище] Франкфурт Хан преки безвъзмездни средства [...]. С изплатените до 2000 г. преки безвъзмездни средства [...] се цели финансиране на инвестициите в летищната инфраструктура, а с изплащаните от 2001 г. нататък се цели финансиране на разходите за персонал за проверките за сигурност. Провинцията събира такса за сигурност на летището за всички пътници, заминаващи от летище Франкфурт Хан, от използващите това летище авиокомпании и превежда всички приходи от таксата, както и средства от общия си бюджет, на оператора на летище Франкфурт Хан като компенсация за извършването на проверките за сигурност [...].
- 18 На 4 ноември 2005 г. се добавя допълнително споразумение към споразумението [сключено между FFHG и Ryanair на 14 февруари 2002 г., посочено в точка 11 по-горе].
- 19 Между 2003 г. и 2006 г. Комисията на Европейските общности получава редица жалби, в които се твърди, че Fraport, Провинцията и провинция Хесен са отпуснали държавни помощи на Ryanair и FFHG. На 22 септември 2003 г. и 1 юни 2006 г. едно от подалите жалби лица изпраща допълнителна информация на Комисията.
- 20 На 26 април 2006 г. Провинцията одобрява нова тарифа на летищните такси за Франкфурт Хан [...]. Тя влиза в сила на 1 юни 2006 г.
- 21 С писма от 25 септември 2006 г. и 9 февруари 2007 г. Комисията иска сведения от Федерална република Германия, която изпълнява искането с писма от 20 декември 2006 г. и 29 юни 2007 г.
- 22 С писмо от 17 юни 2008 г. Комисията уведомява Федерална република Германия за решението си да започне официалната процедура по разследване, предвидена в член 88, параграф 2 от Договора за ЕО [...], за държавните помощи във връзка с финансирането на [FFHG] и връзките му с Ryanair [...]. Решението, с което заинтересованите страни са приканени да представят мненията си, е публикувано в Официален вестник на Европейския съюз на 17 януари 2009 г. (ОВ С 12, 2009 г., стр. 6).

- 23 На 31 декември 2008 г. Fraport продава на Провинцията цялото си дялово участие във FFHG. Вследствие на тази продажба, от една страна, Провинцията притежава мажоритарен дял от 82,5 % в FFHG, а останалите 17,5 % продължават да са притежание на провинция Хесен, и от друга страна, действието на споразумението за прехвърляне на печалби и загуби от 2004 г. е прекратено.
- 24 В рамките на официалната процедура по разследване Комисията получава мнения, по-специално от жалбоподателя и Ryanair, които са предоставени на Федерална република Германия.
- 25 На 1 юли 2009 г. Федерална република Германия представя на Комисията своето мнение и допълнителна информация.
- 26 На 13 юли 2011 г. Комисията започва втора официална процедура по разследване относно мерките за финансиране на FFHG, взети между 2009 г. и 2011 г. Решението, с което заинтересованите страни са приканени да представят мненията си, е публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз* на 21 юли 2012 г. (ОВ С 216, 2012 г., стр. 1). Двете процедури съответно се провеждат успоредно.

[...]

- 29 Федерална република Германия се ангажира да влее капитали във FFHG, за да рефинансира заемите на това дружество, предназначени за финансиране на инфраструктурните мерки, за които е взето решение от публичните органи между 1997 г. и 2012 г. и които не попадат в обхвата на споразуменията за прехвърляне на печалби и загуби, увеличаванията на капитала или другите безвъзмездни средства [...].
- 30 С писмо от 25 февруари 2014 г. Комисията уведомява Федерална република Германия за приемането на 20 февруари 2014 г. на Насоки относно държавните помощи за летища и авиокомпани (ОВ С 99, 2014 г., стр. 3 [...]).
- 31 С писма от 23 март и 4 април 2014 г. Комисията иска нови разяснения от Федерална република Германия. С писма от 17 и 24 април и 9 май 2014 г. Федерална република изпълнява искането.
- 32 На 15 април 2014 г. в Официален вестник на Европейския съюз е публикувано съобщение, с което държавите членки и заинтересованите страни са приканени да представят мнения по прилагането на Насоките [относно държавните помощи за летища и авиокомпани] към настоящия случай. Жалбоподателят представя становище, което Комисията изпраща на Федерална република Германия с писмо от 26 август 2014 г. С писмо от 3 септември 2014 г. Федерална република Германия уведомява Комисията, че няма никакво становище.

- 33 На 1 октомври 2014 г. Комисията приема [спорното] решение.

[Спорното решение]

34 В [спорното] решение Комисията проверява, от една страна, дали е налице държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, що се отнася, първо, до мерките в полза на летище Франкфурт Хан (вж. съображения 292—420 от [спорното] решение), второ, до мерките в полза на Ryanair (вж. съображения 421—456, 464—484 и 580 от [спорното] решение), и трето, до мерките в полза на авиокомпаниите, използващи летище Франкфурт Хан, а именно тарифата от 2001 г., [посочена в точка 9 по-горе,] и тарифата от 2006 г., [посочена в точка 20 по-горе] (вж. съображения 457—463, 485—494 и 581 от [спорното] решение). От друга страна, тъй като приема, че някои от мерките в полза на летище Франкфурт Хан представляват държавна помощ, Комисията проверява тяхната съвместимост с вътрешния пазар (вж. съображения 497—579 от [спорното] решение).

[...]

54 Диспозитивът на [спорното] решение гласи:

„Член 1

1. Държавната помощ, която е била приведена в действие от Германия неправомерно в нарушение на член 108, параграф 3 [ДФЕС] в полза на [FFHG] в периода 2001—2012 г. чрез увеличението на капитала от 2001 г. в размер на 27 милиона евро, увеличението на капитала от 2004 г. в размер на 22 милиона евро и преките безвъзмездни средства, предоставени от [Провинцията] [...] е съвместима с вътрешния пазар.
2. Увеличението на капитала [на FFHG, осъществено през] 2004 г. от Fraport [...] и споразумението за прехвърляне на печалбите и загубите от 2004 г. не представляват помощ по смисъла на член 107, параграф 1 [ДФЕС].

Член 2

1. Споразумението между Ryanair и [FFHG], влязло в сила на 1 април 1999 г., не представлява помощ по смисъла на член 107, параграф 1 [ДФЕС].
2. Споразумението между Ryanair и [FFHG] от 14 февруари 2002 г. не представлява помощ по смисъла на член 107, параграф 1 [ДФЕС].
3. Договорът „Споразумение между Ryanair и [FFHG]. Доставка на [...] 6 до 18 самолета в периода 2005—2012 г.“ от 4 ноември 2005 г. не представлява помощ по смисъла на член 107, параграф 1 [ДФЕС].

Член 3

Тарифите на летищните такси, които са влезли в сила на 1 октомври 2001 г. и на 1 юни 2006 г., не представляват помощ по смисъла на член 107, параграф 1 [ДФЕС].

Член 4

Адресат на настоящото решение е Федерална република Германия“.

Производството пред Общия съд и обжалваното съдебно решение

- 3 С жалба, подадена в секретариата на Общия съд на 26 август 2015 г., жалбоподателят иска да се отмени спорното решение, като в подкрепа на това изтъква седем основания, изведени, първото, от процедурна грешка, второто и третото, от грешки в преценката на фактите, четвъртото, от явни противоречия в спорното решение, а петото, шестото и седмото, от нарушения на член 107 ДФЕС.
- 4 Комисията, подкрепяна от встъпилите в първоинстанционното производство страни, повдига по-специално възражение за недопустимост, изведено от липсата на процесуална легитимация на жалбоподателя с оглед на условията за допустимост, произтичащи от член 263, четвърта алинея ДФЕС.
- 5 След като установява, че жалбоподателят не е адресат на спорното решение, в обжалваното съдебно решение Общият съд проверява дали той има процесуална легитимация, тъй като е пряко и лично засегнат от това решение по смисъла на втората хипотеза, предвидена в член 263, четвърта алинея ДФЕС, или по смисъла на третата хипотеза, предвидена в тази разпоредба, той е пряко засегнат от спорното решение и последното представлява подзаконов акт, който не включва мерки за изпълнение.
- 6 Този анализ е извършен последователно, от една страна, в точки 119—187 от обжалваното съдебно решение, доколкото спорното решение се отнася до мерките в полза на FFHG и Ryanair, и от друга страна, в точки 188—212 от обжалваното съдебно решение, доколкото това решение се отнася до тарифите на летищните такси.
- 7 Така, що се отнася, на първо място, до мерките в полза на FFHG и Ryanair, които са предмет на членове 1 и 2 от спорното решение, Общият съд най-напред приема, че жалбоподателят не е доказал надлежно, че е лично засегнат от тези мерки, като приема в точка 182 от обжалваното съдебно решение, че жалбата не е допустима на основание втората хипотеза на член 263, четвърта алинея ДФЕС.
- 8 По-нататък Общият съд е приел, особено в точка 187 от обжалваното съдебно решение, че мерките в полза на Ryanair и FFHG не са предоставени по схема за помощи, поради което са индивидуални. От това той прави извода, че членове 1 и 2 от спорното решение не могат да бъдат квалифицирани като „подзаконови актове“ по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС.
- 9 На второ място, във връзка с член 3 от спорното решение, който се отнася до тарифите на летищните такси, в точка 208 от обжалваното съдебно решение Общият съд, от една страна, приема, че жалбоподателят нито в качеството си на конкурентно предприятие на Ryanair, нито поради твърдяната дискриминация спрямо него не е доказал да е пряко засегнат от тези мерки по смисъла на втората хипотеза на член 263, четвърта алинея ДФЕС.
- 10 От друга страна, Общият съд заключава в точка 212 от обжалваното съдебно решение, че жалбоподателят не е имал процесуална легитимация и на основание третата хипотеза на тази разпоредба.
- 11 Поради това Общият съд отхвърля изцяло жалбата като недопустима.

Искания на страните и производство пред Съда

12 Жалбоподателят иска от Съда:

- да приеме, че първоинстанционната жалба е била допустима и основателна,
- да отмени обжалваното съдебно решение,
- да уважи исканията в първоинстанционното производство и да отмени спорното решение,
- при условията на евентуалност да върне делото на Общия съд, и
- да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

13 Комисията, Провинцията и Ryanair искат от Съда:

- да отхвърли жалбата, и
- да осъди жалбоподателя да заплати съдебните разноски.

По жалбата

14 Жалбоподателят се позовава на три основания в подкрепа на своята жалба. Първото основание, което се състои от шест части, е изведено от нарушение на член 263, четвърта алинея ДФЕС и на член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз (наричана по-нататък „Хартата“), доколкото Общият съд е приел, че жалбоподателят няма право да иска отмяна на спорното решение в частта, която се отнася до мерките в полза на FFHG и Ryanair. Второто основание е изведено от нарушение на член 263, четвърта алинея ДФЕС, доколкото Общият съд е приел, че жалбоподателят не е процесуално легитимиран да иска отмяна на спорното решение в частта, която се отнася до тарифите на летищните такси. Третото основание е изведено от нарушение на член 263, четвърта алинея ДФЕС, на член 108, параграф 2 ДФЕС и на задължението за мотивиране, доколкото Общият съд е приел, че жалбоподателят не е процесуално легитимиран да иска отмяна на спорното решение в частта, която се отнася до вливането в FFHG от страна на Провинцията на 121,9 милиона евро като капиталов резерв (наричано по-нататък „мярка 12“).

По първото основание, изведено от това, че Общият съд е нарушил член 263, четвърта алинея ДФЕС, като е приел, че жалбоподателят не е легитимиран да иска отмяна на спорното решение в частта, която се отнася до мерките в полза на FFHG и Ryanair

Доводи на страните

15 С първото си основание, което се състои от шест части, жалбоподателят по същество упреква Общия съд, че е нарушил член 263, четвърта алинея ДФЕС и член 47 от Хартата, като е приел, че той не е лично засегнат от спорното решение, което в членове 1 и 2 се отнася до мерките в полза на FFHG и Ryanair.

- 16 С първата, втората и третата част от това основание жалбоподателят твърди, че Общият съд е проверил дали той е „лично засегнат“ от спорното решение по смисъла на член 263, четвърта алинея, втора хипотеза ДФЕС не с оглед на това, което той счита, че е „първата алтернатива“ от съдебната практика, установена с решение от 17 септември 2015 г., *Moгу и др./Комисия* (C-33/14 P, EU:C:2015:609), свързана със защитата на процесуалните права на заинтересована страна в административното производство пред Комисията, а с оглед на твърдяната „втора алтернатива“ от тази съдебна практика, която се отнася до съществено засягане на пазарното положение на страната от съответната мярка.
- 17 По-конкретно, с първата част на първото основание жалбоподателят по същество твърди, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като в точка 141 от обжалваното съдебно решение е приел, че съгласно решение от 28 януари 1986 г., *Sofaz и др./Комисия* (169/84, EU:C:1986:42, т. 25) той е трябвало да докаже, че положението му на пазара е било съществено засегнато от помощта, предмет на спорното решение.
- 18 Той отбелязва, че производството в основата на настоящото дело се урежда от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета от 22 март 1999 година за установяване на подробни правила за прилагането на член [108 ДФЕС] (ОВ L 83, 1999 г., стр. 1) и че той е трябвало да бъде квалифициран като „заинтересована страна“ по смисъла на член 1, буква з) от този регламент. По този начин от решението от 28 януари 1986 г., *Sofaz и др./Комисия* (169/84, EU:C:1986:42, т. 22 и 23) във връзка с член 47 от Хартата следвало, че жалбоподателят трябва да разполага с възможност за обжалване, за да защити интересите си. Жалбоподателят добавя, че Комисията безспорно е пренебрегнала основни факти и по този начин е действала произволно, нарушавайки член 41 от Хартата, и дискриминационно — обстоятелства, които Общият съд не е взел предвид.
- 19 С втората част от първото основание жалбоподателят по същество упреква Общия съд, че в точки 135 и 143 от обжалваното съдебно решение е разгледал допустимостта на жалбата изключително с оглед на стриктните условия, отнасящи се до решенията, приети след приключването на официална процедура по разследване, вместо да я разгледа с оглед на поддържаната от него „първа алтернатива“, произтичаща от решение от 17 септември 2015 г., *Moгу и др./Комисия* (C-33/14 P, EU:C:2015:609), т.е. от гледна точка на нарушението на процесуалните му гаранции.
- 20 Както жалбоподателят изтъкнал пред Общия съд, макар действително в дадения случай Комисията да е открила официална процедура по разследване, тя не е била редовно проведена и не се отнася до фактите в тяхната цялост. Поради това според жалбоподателя Комисията е действала произволно, тъй като във връзка с допустимостта на дадено обжалване жалбоподателят не можел да бъде третиран по същия начин, както в рамките на редовна официална процедура по разследване. Общият съд трябвало да приложи по-малко строги условия за допустимост, по силата на които било достатъчно жалбоподателят да се намира в конкретно конкурентно отношение с получателя на помощта.
- 21 Също така факти, които не са били взети предвид от Комисията, щели да изключат прилагането в случая на това, което жалбоподателят счита за „втората алтернатива“ от съдебната практика, установена с решение от 17 септември 2015 г., *Moгу и др./Комисия* (C-33/14 P, EU:C:2015:609). Освен това жалбоподателят можел да се позове на нарушение на процесуалните си права само чрез жалба за отмяна.

- 22 С третата част от първото основание жалбоподателят поддържа по същество, че неприложимостта на това, което той счита за по-строга „втора алтернатива“ от съдебната практика, изведена от решение от 17 септември 2015 г., *Moгу* и др./Комисия (C-33/14 P, EU:C:2015:609), произтича по-специално от факта, че в спорното решение Комисията до голяма степен е тълкувала германското право, и то по явно погрешен и непълен начин, което жалбоподателят изложил мотивирано пред Общия съд.
- 23 С четвъртата част от първото основание жалбоподателят упреква Общия съд, при условията на евентуалност, че в точка 177 и сл. от обжалваното съдебно решение е приложил неправилно материалноправните условия на това, което той твърди, че представлява „втората алтернатива“ от съдебната практика, установена с решение от 17 септември 2015 г., *Moгу* и др./Комисия (C-33/14 P, EU:C:2015:609). Това било видно, от една страна, от редица факти, които били представени от жалбоподателя и които го отличавали по отношение на всички останали конкуренти и следователно го индивидуализирали по начин, аналогичен с този на адресата на спорното решение. От друга страна, Общият съд неправилно упрекнал жалбоподателя, че не е уточнил участието си във финансирането на FFHG в качеството си на съдружник във Fraport, което не било необходимо от правна гледна точка.
- 24 С петата част от първото основание жалбоподателят изтъква, че дори ако вместо критерия, изведен от решение от 15 юли 1963 г., *Plaumann*/Комисия (25/62, EU:C:1963:17, стр. 223), следва да се приложи критерият за съществено засягане на пазарното му положение, Общият съд е трябвало най-малкото да му предостави облекчаване на тежестта на доказване, тъй като в случая този критерий е бил изпълнен. В това отношение той поддържа, че изискването за доказване на съществено засягане на положението му на пазара се прилага само ако става въпрос за „помощ“, която е предмет на решението, чиято отмяна той иска. В спорното решение обаче Комисията приела, че именно в случая не ставало въпрос за „помощи“ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС.
- 25 Освен това жалбоподателят подчертава, че Комисията не е взела предвид всички фактически обстоятелства и всички релевантни мерки. Всъщност той представил доказателства за съществено засягане на положението му на пазара поради мерките, до които се отнася спорното решение.
- 26 С шестата част от първото правно основание жалбоподателят по същество поставя под въпрос преценката на Общия съд в точки 150—177 и сл. от обжалваното съдебно решение относно това съществено засягане на положението му на съответния пазар.
- 27 Във връзка с това той упреква Общия съд най-напред, че се е отклонил от практиката на Съда, като неправилно му е наложил изисквания относно определянето на съответния пазар и относно причинно-следствената връзка между разглежданите мерки и същественото засягане на положението му на пазара.
- 28 По-нататък жалбоподателят изтъква, че в това отношение, противно на възприетото от Общия съд, той е представил определен брой доказателства, отнасящи се по-специално до европейския въздушен трафик, европейските мрежи на авиокомпаниите, експоненциалния растеж на Ryanair и неговия брой пътници, до откриването на база от Ryanair на летище Франкфурт на Майн, както и до географската близост на въпросните две летища. Така жалбоподателят доказал, че разглежданите помощи са засегнали съществено положението му на съответния пазар.

- 29 Накрая, жалбоподателят твърди, че е налице нарушение на член 47 от Хартата.
- 30 Комисията, Провинцията и Ryanair оспорват всички доводи, изложени в рамките на първото основание, и считат, че това основание трябва да се отхвърли като отчасти недопустимо и във всички случаи неоснователно.

Съображения на Съда

- 31 В самото начало следва да се припомни, че условие за допустимостта на жалба, подадена на основание член 263, четвърта алинея ДФЕС от физическо или юридическо лице срещу акт, на който то не е адресат, е на това лице да се признае процесуална легитимация, каквато е налице в две хипотези. От една страна, такава жалба може да се подаде, при условие че актът засяга лицето пряко и лично. От друга страна, такава лице може да подаде жалба срещу подзаконов акт, който не включва мерки за изпълнение, ако същият го засяга пряко (вж. в този смисъл по-специално решения от 17 септември 2015 г., Mory и др./Комисия, C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 59 и 91 и от 13 март 2018 г., Industrias Químicas del Vallés/Комисия, C-244/16 P, EU:C:2018:177, т. 39).
- 32 След като спорното решение, чийто адресат е Федерална република Германия, не е подзаконов акт по смисъла на член 263, четвърта алинея ДФЕС, тъй като не е с общо приложение (вж. в този смисъл решение от 3 октомври 2013 г., Inuit Tapiriit Kanatami и др./Парламент и Съвет, C-583/11 P, EU:C:2013:625, т. 56), Общият съд е трябвало да провери дали жалбоподателят е пряко и лично засегнат от него по смисъла на тази разпоредба.
- 33 С оглед на това съгласно постоянната практика на Съда субектите, които не са адресати на дадено решение, могат да твърдят, че са лично засегнати само ако решението се отнася до тях поради някои присъщи за тях качества или поради фактическо положение, което ги разграничава от всички останали лица и така ги индивидуализира по същия начин, както адресата на решението (вж. в този смисъл по-специално решения от 15 юли 1963 г., Plaumann/Комисия, 25/62, EU:C:1963:17, стр. 223, от 28 януари 1986 г., Cofaz и др./Комисия, 169/84, EU:C:1986:42, т. 22, от 22 ноември 2007 г., Sniace/Комисия, C-260/05 P, EU:C:2007:700, т. 53 и от 17 септември 2015 г., Mory и др./Комисия, C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 93).
- 34 С първата, втората и третата част от първото основание, които ще бъдат разгледани заедно, жалбоподателят по същество упреква Общия съд, че е анализирал, доколко той е бил лично засегнат от спорното решение, с оглед не на критерия, отнасящ се до закрилата на процесуалните права на заинтересованата страна в административното производство пред Комисията, а с оглед на критерия, отнасящ се до същественото засягане на положението ѝ на съответния пазар.
- 35 Във връзка с това следва да се припомни, че в рамките на производството за контрол върху държавните помощи, предвидено в член 108 ДФЕС, трябва да се разграничават, от една страна, фазата на предварителното разглеждане на помощите, установена с параграф 3 от този член, чиято единствена цел е да позволи на Комисията да си създаде първоначално впечатление за частичната или пълна съвместимост на разглежданата помощ, и от друга страна, фазата на разследване, предвидена в параграф 2 от същия член. Едва в рамките на последната, чиято цел е да осигури на Комисията пълна информация относно всички

данни по преписката, ДФЕС предвижда задължение за Комисията да покани заинтересованите лица да представят своите становища (решение от 17 септември 2015 г., *Mory* и др./Комисия, C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 94 и цитираната съдебна практика).

- 36 Ето защо, когато, без да открива официалната процедура по разследване, предвидена в член 108, параграф 2 ДФЕС, Комисията установи с решение на основание параграф 3 от същия член, че дадена помощ е съвместима с вътрешния пазар, лицата, които се ползват от тези процесуални гаранции, могат да осигурят тяхното спазване само ако имат възможност да оспорят това решение пред съд на Съюза. По такива съображения последният приема за допустима жалбата за отмяна на подобно решение, подадена от заинтересована страна по смисъла на член 108, параграф 2 ДФЕС, когато с подаването ѝ нейният автор цели да защити процесуалните права, които черпи от тази разпоредба. Съдът вече е уточнил, че заинтересовани в този смисъл са лицата, предприятията или сдруженията, чиито интереси са евентуално засегнати от отпускането на помощ, т.е. по-специално предприятия, конкуренти на получателите на помощта, и професионалните организации (решение от 17 септември 2015 г., *Mory* и др./Комисия, C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 95 и 96 и цитираната съдебна практика).
- 37 Ако жалбоподателят обаче оспорва правилността на решение за преценка на помощ, прието на основание член 108, параграф 3 ДФЕС или след провеждане на официалната процедура по разследване, самият факт, че той може да бъде счетен за „заинтересован“ по смисъла на параграф 2 от този член, сам по себе си не е достатъчен, за да се приеме жалбата за допустима. В този случай той трябва да докаже специално качество по смисъла на съдебната практика, припомнена в точка 33 от настоящото решение. Това се налага по-конкретно когато положението на жалбоподателя на съответния пазар е съществено засегнато от помощта, предмет на разглежданото решение (решение от 17 септември 2015 г., *Mory* и др./Комисия, C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 97 и цитираната съдебна практика).
- 38 В това отношение, както Общият съд основателно е припомнил в точка 141 от обжалваното съдебно решение, за лично засегнати от решение на Комисията, с което приключва официалната процедура по разследване, се признават, освен предприятието получател, и конкурентните му предприятия, взели активно участие в тази процедура, доколкото положението им на пазара е съществено засегнато от помощта, предмет на обжалваното решение (решения от 22 ноември 2007 г., *Sniace*/Комисия, C-260/05 P, EU:C:2007:700, т. 55 и от 17 септември 2015 г., *Mory* и др./Комисия, C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 98).
- 39 В случая спорното решение е било прието, както впрочем признава жалбоподателят, след провеждане на официална процедура по разследване на основание член 108, параграф 2 ДФЕС.
- 40 При тези условия, противно на поддържаното от жалбоподателя, жалбата му срещу това решение не може да попадне в хипотезата, разгледана в точка 36 от настоящото решение. Доколкото жалбоподателят основава доводите си на точки 22 и 23 от решение от 28 януари 1986 г., *Sofaz* и др./Комисия (169/84, EU:C:1986:42), достатъчно е да се отбележи, че те трябва да се разглеждат във връзка с точка 25 от това решение, която потвърждава, че само фактът на активното участие на дадено предприятие в рамките на официалната процедура по разследване не е достатъчен, за да се приеме, че то е лично засегнато от решението, с което се слага край на тази процедура.

- 41 Не могат да доведат до друг резултат и доводите на жалбоподателя, че проведената от Комисията официална процедура по разследване била опорочена от нередности, тъй като спорното решение се основава на непълни факти или на неправилно преценени факти, или още, че в това решение Комисията до голяма степен е тълкувала, и то неправилно, германското право.
- 42 Всъщност съдебната практика относно допустимостта на жалба срещу решение, прието вследствие на официалната процедура по разследване, се прилага без разлика между различните основания, които могат да бъдат изтъкнати в подкрепа на такава жалба. Освен това следва да се констатира, че под претекст на твърдените процесуални нередности жалбоподателят всъщност критикува по същество преценките на Комисията, съдържащи се в спорното решение, въпреки че спорът пред Общия съд се отнася до допустимостта на жалбата срещу това решение.
- 43 Следователно Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел, че самото участие на жалбоподателя в административното производство не е достатъчно, за да се установи, че той е лично засегнат от спорното решение.
- 44 Следователно първата, втората и третата част от първото основание следва да се отхвърлят като отчасти недопустими и отчасти неоснователни.
- 45 С четвъртата, петата и шестата част от първото основание жалбоподателят упреква Общия съд при условията на евентуалност, че е допуснал грешки при прилагане на правото във връзка с прилагането на условието жалбоподателят да е лично засегнат от спорното решение.
- 46 Що се отнася до четвъртата част от първото основание, която се отнася до точка 177 и сл. от обжалваното съдебно решение, следва да се припомни, че съгласно член 256 ДФЕС и член 58, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз обжалването се ограничава само до правни въпроси. Поради това единствено Общият съд е компетентен да установява относимите факти, както и да преценява доказателствата. Следователно преценката на фактите и доказателствата не представлява, освен ако не са изопачени, правен въпрос, който като такъв подлежи на контрол от Съда в рамките на обжалването (вж. в този смисъл решения от 26 януари 2017 г., Masco и др./Комисия, C-614/13 P, EU:C:2017:63, т. 35, от 22 ноември 2007 г., Sniace/Комисия, C-260/05 P, EU:C:2007:700, т. 35 и от 3 септември 2020 г., Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland и др./Комисия, C-817/18 P, EU:C:2020:637, т. 46).
- 47 Така, доколкото жалбоподателят се позовава на факти, които вече е посочил в първоинстанционното производство, за да твърди, че противно на приетото от Общия съд в точка 177 и сл. от обжалваното съдебно решение, той е доказал надлежно, че е лично засегнат от мерките, посочени в спорното решение, тези доводи следва да се отхвърлят като недопустими, тъй като при липсата на конкретни доказателства, позволяващи да се направи извод за евентуално изопачаване на фактите, с посочените доводи всъщност се цели да се постави под въпрос пълноправната преценка на фактите от страна на Общия съд.
- 48 Освен това, доколкото жалбоподателят оспорва констатацията на Общия съд в точка 178 от обжалваното съдебно решение, че той е трябвало да уточни степента си на участие във финансирането на летище Франкфурт Хан и в субсидирането на Ryanair, следва да се

отбележи, че с този мотив Общият съд правилно е отхвърлил довода му за необходимостта да бъде разглеждан като лично засегнат от спорното решение, по-специално поради това че като акционер в Fraport е участвал в това финансиране и в това субсидиране.

- 49 Всъщност, както по същество отбелязва генералният адвокат в точка 72 от заключението си, освен ако не се приеме, че прекалено широк кръг от субекти могат да претендират за лично засягане от такива мерки, Общият съд правилно е възприел в точка 178 от обжалваното съдебно решение, че жалбоподателят е трябвало да уточни размера на това участие, за да позволи да се определи вредата, която конкурентното му положение е могло да претърпи вследствие на това, и ако тя се окаже съществена, да установи, че той е лично засегнат от посочените мерки.
- 50 Поради това четвъртата част от първото основание трябва да се отхвърли като отчасти недопустима и отчасти неоснователна.
- 51 Що се отнася до петата част, достатъчно е да се отбележи липсата на всякакво правно основание за доводите на жалбоподателя, че Общият съд е трябвало да му предостави облекчаване на доказателствената тежест.
- 52 Първо, доколкото жалбоподателят твърди, че изискването за съществено засягане на неговото положение на пазара е приложимо само когато мерките, за които се отнася решението на Комисията, действително се квалифицират като „помощи“ по смисъла на член 107 ДФЕС, от практиката на Съда, отнасяща се до това изискване, е видно, и това се отбелязва в точка 76 от заключението на генералния адвокат, че то е приложимо независимо дали разглежданата мярка е квалифицирана като помощ или не, както е в дадения случай (вж. в този смисъл решения от 28 януари 1986 г., *Cofaz* и др./Комисия, 169/84, EU:C:1986:42, т. 20 и 29, от 22 ноември 2007 г., *Sniace*/Комисия, C-260/05 P, EU:C:2007:700, т. 10 и 60 и от 17 септември 2015 г., *Mory* и др./Комисия, C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 106).
- 53 Второ, доколкото жалбоподателят се позовава на непълен и погрешен преглед от страна на Комисията на посочените в спорното решение мерки, дори да се приеме за доказано, това обстоятелство не може да засегне релевантността на условието спорното решение да може да засегне съществено положението му на пазара, нито тежестта на доказване, която се изисква за установяване на процесуалната легитимация за обжалване на решението относно тези мерки.
- 54 Трето, тъй като жалбоподателят поддържа, че след като трябвало да се ползва от облекчаване на тежестта на доказване с оглед наличието на съществено засягане на пазарното му положение, той действително е представил доказателство за това, във връзка с което отбелязва предимствата, които *Ryanair* е получила от страна на FFGH и на Провинцията, този негов довод се основава на погрешна предпоставка, доколкото, както следва от точка 51 от настоящото решение, жалбоподателят не може да се позовава на подобно облекчаване на тежестта на доказване.
- 55 Ето защо петата част от първото основание следва да се отхвърли.
- 56 С шестата част жалбоподателят по същество упреква Общия съд, че в точки 150 и 155—177 и сл. от обжалваното съдебно решение е разгледал условието, според което мерките, предмет на спорното решение, са могли да засегнат съществено положението му на пазара,

с оглед на неправилни изисквания относно, от една страна, определянето на пазара и от друга страна, причинно-следствената връзка между разглежданите мерки и засягането на конкурентното му положение.

- 57 В това отношение Съдът многократно се е произнасял, че доказването от жалбоподателя на съществено засягане на неговото положение на пазара не предполага окончателно произнасяне по отношенията на конкуренция между жалбоподателя и предприятията получатели, а изисква единствено от жалбоподателя да посочи по надлежен начин причините, поради които решението на Комисията може да накърни законните му интереси, като засегне съществено положението му на дадения пазар (вж. в този смисъл решения от 28 януари 1986 г., *Cofaz* и др./Комисия, 169/84, EU:C:1986:42, т. 28, от 22 ноември 2007 г., *Испания/Lenzing*, C-525/04 P, EU:C:2007:698, т. 41 и от 22 ноември 2007 г., *Sniace/Комисия*, C-260/05 P, EU:C:2007:700, т. 60).
- 58 По този начин, както генералният адвокат е подчертал в точка 47 от своето заключение, съгласно практиката на Съда същественото засягане на конкурентното положение на жалбоподателя на дадения пазар произтича не от задълбочен анализ на различните отношения на конкуренция на този пазар, позволяващ с точност да се установи степента на засягането на конкурентното му положение, а поначало от констатация *prima facie*, че предоставянето на мярката, до която се отнася решението на Комисията, води до съществено засягане на това положение.
- 59 Следователно това условие може да се изпълни, когато жалбоподателят представи доказателства, от които да е видно, че разглежданата мярка може да засегне съществено неговото положение на съответния пазар (вж. в този смисъл решение от 22 декември 2008 г., *British Aggregates/Комисия*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, т. 38).
- 60 Що се отнася до доказателствата, които са допустими съгласно съдебната практика, за да се установи подобно съществено засягане, на първо място, само по себе си обстоятелството, че акт може да окаже определено влияние върху съществуващите конкурентни отношения на дадения пазар и че съответното предприятие се намира в някаква конкурентна връзка с ползващото се от този акт лице, не е достатъчно, за да може това предприятие да се счита за лично засегнато от акта. Ето защо едно предприятие не може да се позовава единствено на качеството си на конкурент на предприятието получател (вж. в този смисъл решения от 22 декември 2008 г., *British Aggregates/Комисия*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, т. 47 и 48 и от 17 септември 2015 г., *Mory* и др./Комисия, C-33/14 P, EU:C:2015:609, т. 99 и 100).
- 61 На второ място, както правилно констатира Общият съд в точка 148 от обжалваното съдебно решение, доказването на съществена вреда, нанесена на положението на даден конкурент на пазара, не може да се ограничи до наличието на някои фактори, които са показателни за спад в търговските или финансовите резултати на жалбоподателя, като значителното намаляване на оборота, финансови загуби, които не са пренебрежими, или пък значително намаляване на пазарните дялове вследствие на предоставянето на въпросната помощ. Предоставянето на държавна помощ може също така да нанесе вреда на конкурентното положение на даден оператор по друг начин, по-специално като доведе до пропусната печалба или по-неблагоприятно развитие от това, което би настъпило при липсата на такава помощ (вж. в този смисъл решения от 22 ноември 2007 г., *Испания/Lenzing*, C-525/04 P, EU:C:2007:698, т. 34 и 35 и от 22 декември 2008 г., *British Aggregates/Комисия*, C-487/06 P, EU:C:2008:757, т. 53).

- 62 С оглед на тези принципи следва да се определи дали Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, когато е разгледал посочените от жалбоподателя обстоятелства, целящи да се докаже, че поради предвидените в спорното решение мерки неговото положение на съответния пазар е било съществено засегнато.
- 63 Във връзка с това главно в точки 150, 154 и 156 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема по същество, че жалбоподателят не е определил пазарите, на които е засегнато конкурентното му положение, като отбелязва, че той не е предоставил никаква информация относно размера и структурата им, както и относно конкурентите, присъстващи на тези пазари.
- 64 Както подчертава генералният адвокат в точка 87 от заключението си, като е приел, че подобни обстоятелства са необходими за определянето на пазара или пазарите, с оглед на които трябва да се преценява условието за съществено засягане на конкурентното положение, Общият съд е надхвърлил изискванията, произтичащи от съдебната практика, припомнена в точки 57—59 от настоящото решение.
- 65 Ето защо следва да се констатира, че Общият съд е допуснал грешка при прилагане на правото, като е отхвърлил доводите на жалбоподателя, изведени, от една страна, от твърдяното засягане на положението му на европейския пазар на въздушен превоз на пътници и от друга страна, от твърдението за припокриване на използваните от него въздушни маршрути, с мотива че жалбоподателят не представил доказателства относно размера или географския обхват на тези пазари или относно своите пазарни дялове или тези на Ryanair или на евентуални конкуренти.
- 66 Следва обаче да се отбележи, че що се отнася до член 263, четвърта алинея ДФЕС, Общият съд не е приел недопустимостта на жалбата на жалбоподателя с единствения мотив, че той не е определил пазара или пазарите, на които счита, че е претърпял съществено засягане на конкурентното му положение.
- 67 Всъщност, от една страна, в точка 153 от обжалваното съдебно решение, която не е оспорена в рамките на настоящото производство по обжалване, Общият съд констатира, че жалбоподателят не е доказал твърдените припокривания между собствените му оферти и тези на Ryanair по въздушните маршрути, посочени в точки 151 и 152 от това решение.
- 68 От друга страна, в точки 158—178 от обжалваното съдебно решение Общият съд разглежда изтъкнатите от жалбоподателя доводи и представените в тяхна подкрепа доказателства, целящи да докажат, че съществено е било увредено конкурентното му положение на пазара на въздушния превоз на пътници поради мерките в полза на Ryanair и FFHG, и по-специално е разгледал причинно-следствената връзка между съответните мерки и представените доказателства, за да установи засягането на положението му на пазара.
- 69 В рамките на пълноправната си преценка на фактите, която не може да бъде оспорена на етапа на обжалването, освен в случай на изопачаване на фактите, което по никакъв начин не се твърди от жалбоподателя, в точка 179 от това решение Общият съд стига до извода, че жалбоподателят не е доказал значително намаляване на неговия оборот, финансови загуби, които не са пренебрежими, или значително намаляване на пазарните му дялове на съответния пазар или пазари, след като са били приети мерките в полза на Ryanair и FFHG,

дори мерките в полза на последното да са били прехвърлени на Ryanair. В допълнение жалбоподателят не е доказал и пропусната печалба или по-неблагоприятно развитие от това, което би настъпило при липсата на тези мерки.

- 70 Освен това жалбоподателят не е представил в жалбата си нито едно доказателство, въз основа на което да се заключи, че установената в точки 64 и 65 от настоящото решение грешка на Общия съд при прилагане на правото относно степента на доказаност, която жалбоподателят трябва да достигне, за да докаже съществено засягане на конкурентното му положение, е могла да окаже каквото и да било влияние върху преценката на доводите и доказателствата, посочени в предходната точка от настоящото решение, и следователно върху извода, направен от Общия съд при условията на евентуалност в точка 179 от обжалваното съдебно решение.
- 71 При тези условия следва да се приеме, че грешката при прилагане на правото не може да опорочи извода на Общия съд в точка 182 от обжалваното съдебно решение относно допустимостта на жалбата на жалбоподателя предвид втората хипотеза на член 263, четвърта алинея ДФЕС, поради което шестата част от първото основание трябва в случая да се отклони като неотнотсима.
- 72 Следователно, без да е необходимо да се разглежда доводът, изведен от нарушение на член 47 от Хартата, доколкото изводът в точка 182 от обжалваното съдебно решение се основава на мотиви, различни от посочените в този довод, следва да се отхвърли и шестата част от първото основание.
- 73 С оглед на всичко изложено по-горе първото основание на жалбата следва да се отхвърли в неговата цялост като отчасти недопустимо и отчасти неоснователно.

По второто основание, изведено от това, че Общият съд е нарушил член 263, четвърта алинея ДФЕС, като е приел, че жалбоподателят не е процесуално легитимиран да обжалва спорното решение в частта му относно ценоразписите на летищните такси

Доводи на страните

- 74 С второто си основание жалбоподателят по същество упреква Общия съд, че е нарушил член 263, четвърта алинея ДФЕС, като е приел в точки 190, 196 и сл. от обжалваното съдебно решение, че по смисъла на втората хипотеза на тази разпореда той не е пряко засегнат от спорното решение, доколкото член 3 от него се отнася до тарифите на летищните такси, и като е приложил пряко тази преценка в точка 209 и сл. от съдебното решение към третата хипотеза на посочената разпореда, без да предприеме друго разглеждане.
- 75 С първата част от това основание той твърди, че условието, съгласно което жалбоподателят трябва да бъде пряко засегнат от разглеждания акт, трябва да се разгледа самостоятелно в рамките на тази трета хипотеза, без за целта съдът да се основава на решението, което е възприел вследствие на разглеждането на една от другите две хипотези, посочени в член 263, четвърта алинея ДФЕС. Всъщност от решение от 6 ноември 2018 г., Scuola Elementare Maria Montessori/Комисия, Комисия/Scuola Elementare Maria Montessori и Комисия/Ferracci (C-622/16 P—C-624/16 P, EU:C:2018:873), следвало, че посоченото

условие трябва да се тълкува по различен начин съответно във втората и третата хипотеза на тази разпоредаба. Що се отнася до доказателството, че жалбоподателят е пряко засегнат от разглеждания акт по смисъла на третата хипотеза на посочената разпоредаба, приложима в случай на схема за помощ, от това съдебно решение следвало, че жалбоподателят е този, който трябва да докаже, че разглежданият акт действително може да ограничи конкуренцията. Настоящото дело било сходно с делото, по което е постановено посоченото съдебно решение, така че трябвало да се направи сходна преценка на условието жалбоподателят да е пряко засегнат от дадения акт. В това отношение жалбоподателят по-специално посочил и доказал защо разглежданите две тарифи на летищните такси са дискриминационни спрямо други авиокомпании, включително спрямо Ryanair.

- 76 В рамките на втората част от второто основание жалбоподателят упреква Общия съд, че в точка 205 от обжалваното съдебно решение е изопачил писменото му становище, що се отнася до съдържащия се в него израз „други авиокомпании“. Според жалбоподателя този израз се отнася до всяка авиокомпания, включително жалбоподателя, различна от Ryanair.
- 77 Комисията, Провинцията и Ryanair считат, че второто основание трябва да се отхвърли изцяло като неоснователно. При това според Комисията това основание е отчасти недопустимо, доколкото цели да постави под въпрос фактически обстоятелства.

Съображения на Съда

- 78 Най-напред следва да се отбележи, че в точки 190—208 от обжалваното съдебно решение, на които жалбоподателят се позовава конкретно в рамките на второто основание, но срещу които той не отправя никакви критики, Общият съд е разгледал въпроса дали жалбоподателят е имал право да иска отмяна на спорното решение въз основа на втората хипотеза на член 263, четвърта алинея ДФЕС като пряко и лично засегната от това решение страна, доколкото член 3 от него се отнася до тарифите на летищните такси.
- 79 След като най-напред проверява дали жалбоподателят е пряко засегнат от този аспект на спорното решение, в точка 208 от решението Общият съд стига до извода, че той не е доказал, че отговаря на този критерий, и следователно не е процесуално легитимиран по втората хипотеза на член 263, четвърта алинея ДФЕС.
- 80 По-нататък, в точки 209—213 от обжалваното съдебно решение Общият съд приема, че жалбоподателят не е процесуално легитимиран и на основание третата хипотеза на член 263, четвърта алинея ДФЕС, като преценява, по-специално в точка 211 от това решение, че критерият, съгласно който жалбоподателят трябва да бъде пряко засегнат от разглеждания акт, е идентичен във втората и третата хипотеза на тази разпоредаба.
- 81 Именно в този контекст с първата част от второто основание жалбоподателят упреква по същество Общия съд, че не е извършил пълна проверка дали този критерий е изпълнен с оглед на третата хипотеза на член 263, четвърта алинея ДФЕС, а за да определи дали този критерий е изпълнен, се е ограничил до това да вземе предвид и да приложи спрямо него решението, което е възприел след разглеждане на втората хипотеза от тази разпоредаба.
- 82 Противно на твърдяното от жалбоподателя в подкрепа на това оплакване обаче, от практиката на Съда, и по-специално от решение от 6 ноември 2018 г., *Scuola Elementare Maria Montessori/Комисия, Комисия/Scuola Elementare Maria Montessori* и

Комисия/Ferracci (C-622/16 P—C-624/16 P, EU:C:2018:873), не следва, че посоченият критерий има различно значение за целите на втората и третата хипотеза на член 263, четвърта алинея ДФЕС.

- 83 Напротив, в точка 42 от това решение Съдът припомня, без да прави разграничение между тези хипотези, че съгласно постоянната съдебна практика, както впрочем правилно отбелязва Общият съд в точка 197 от обжалваното съдебно решение, условието физическото или юридическото лице да е пряко засегнато от решението, което е предмет на жалбата, „както е предвидено в член 263, четвърта алинея ДФЕС“, изисква да са изпълнени кумулативно два критерия, а именно решението да засяга пряко правното положение на това лице, и от друга страна, то да не оставя никакво право на преценка на адресатите, на които е възложено изпълнението му, което е чисто автоматично и произтича единствено от правната уредба на Съюза, без да се прилагат други правила с опосредяващ характер.
- 84 От това следва, че Общият съд не е допуснал грешка при прилагане на правото, като е приел в точка 211 от обжалваното съдебно решение, че обхватът на това условие е еднакъв във втората и третата хипотеза, предвидени в член 263, четвърта алинея ДФЕС, и доколкото в точка 212 от това решение е стигнал до извода, че жалбоподателят не отговаря на това условие за целите на втората хипотеза от тази разпоредба, както и за целите на посочена в нея трета хипотеза.
- 85 Освен това жалбоподателят не е доказал по какъв начин изискванията за доказване на прякото му засягане от спорното решение, така както са изложени и приложени от Общия съд, по-специално в точки 198 и 206 от обжалваното съдебно решение, за целите на преценката на тарифите на летищните такси, не съответстват на изискванията, произтичащи от практиката на Съда в областта на държавните помощи, и по-специално от точка 47 от решение от 6 ноември 2018 г., *Scuola Elementare Maria Montessori/Комисия, Комисия/Scuola Elementare Maria Montessori* и *Комисия/Ferracci* (C-622/16 P—C-624/16 P, EU:C:2018:873), съгласно която съдът на Съюза е длъжен да провери дали жалбоподателят е изложил надлежно съображенията си защо счита, че решението на Комисията може да го постави в по-неблагоприятно конкурентно положение и следователно да засегне правното му положение.
- 86 По отношение на останалото, в съответствие със съдебната практика, припомнена в точка 46 от настоящото решение, първата част от второто основание следва да се отхвърли като недопустима, доколкото жалбоподателят, от една страна, отново поддържа, че противно на приетото от Общия съд, той доказал, че е пряко засегнат от спорното решение с оглед на тарифите на летищните такси, и от друга страна, за тази цел отново възпроизвежда доказателства, изложени в жалбата му в първоинстанционното производство.
- 87 Следователно, първата част от второто основание трябва да се отхвърли като отчасти недопустима и отчасти неоснователна.
- 88 Доколкото с втората част от това основание жалбоподателят упреква Общия съд, че в точка 205 от обжалваното съдебно решение е изопачил писменото му становище по отношение на израза „други авиокомпании“, като е приел, че този израз не се отнася до самия жалбоподател, следва да се отбележи, че подобно изопачаване не произтича от точка 205 от обжалваното съдебно решение. Напротив, по същество е видно от тази точка от обжалваното съдебно решение, че Общият съд правилно е възприел този израз като

отнасящ се до авиокомпаниите, различни от Ryanair, но е констатирал, че жалбоподателят не е сред ползвателите на летище Франкфурт Хан и следователно не може да се позовава на дискриминация в полза на Ryanair и в ущърб на другите ползватели на това летище.

- 89 С оглед на изложеното по-горе второто основание на жалбата трябва да се отхвърли като отчасти недопустимо и отчасти неоснователно.

По третото основание, изведено от това, че Общият съд е нарушил член 263, четвърта алинея и член 108, параграф 2 ДФЕС, както и задължението за мотивиране, като е приел, че жалбоподателят не е процесуално легитимиран да обжалва спорното решение в частта му относно мярка 12

Доводи на страните

- 90 С третото си основание жалбоподателят упреква Общия съд, че е нарушил член 263, четвърта алинея и член 108, параграф 2 ДФЕС, както и задължението за мотивиране, като е приел, че жалбоподателят не е процесуално легитимиран да обжалва спорното решение в частта му относно мярка 12.
- 91 В това отношение жалбоподателят посочва, че Комисията не е провела задълбочено официална процедура по разследване и е квалифицирала тази мярка като „инвестиционна помощ“, съвместима с вътрешния пазар.
- 92 Жалбоподателят обаче изрично посочил в производството пред Общия съд, че Комисията не е трябвало да определя тази помощ за съвместима с вътрешния пазар, без да е предприела задълбочено официална процедура по разследване. Като припомня аспектите, на които във връзка с това се основава, жалбоподателят упреква Общия съд, че не е обсъдил тези аспекти и е допуснал грешка при прилагане на правото, като при липсата на каквито и да било мотиви е разгледал мярка 12 от гледна точка на „втората алтернатива“ от съдебната практика, установена с решение от 17 септември 2015 г., Moru и др./Комисия (C-33/14 P, EU:C:2015:609).
- 93 Жалбоподателят посочва някои фактически обстоятелства, свързани с финансирането на FFHG, като твърди, че в спорното решение Комисията не е разгледала това финансиране, което впоследствие било заменено с мярка 12. При всички случаи жалбоподателят представил достатъчно доказателства, че жалбата му за отмяна е допустима с оглед на „първата алтернатива“ от съдебната практика, установена с решение от 17 септември 2015 г., Moru и др./Комисия (C-33/14 P, EU:C:2015:609). Тъй като Общият съд разгледал само „втората алтернатива“ от това съдебно решение и приел, че предвидените в нея условия не са изпълнени, той нарушил процесуалните права на жалбоподателя, гарантирани от член 108, параграф 2 ДФЕС. Също така, в подкрепа на това основание жалбоподателят се позовава на прието междувременно от Комисията ново решение, на финансираните с мярка 12 оперативни помощи, на инвестиционните помощи, както и на прехвърлянето на помощите, предоставени на FFHG и Ryanair.
- 94 Комисията изтъква, че мярка 12 не е била предмет на производството пред Общия съд. Във всеки случай, подобно на Провинцията и Ryanair, тя поддържа, че третото основание трябва да се отхвърли като напълно неоснователно.

Съображения на Съда

- 95 Най-напред следва да се припомни, че съгласно член 256, параграф 1, втора алинея ДФЕС, член 58, първа алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, а също член 168, параграф 1, буква г) и член 169, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда жалбата трябва точно да посочва пороците на съдебното решение, чиято отмяна се иска, както и правните доводи, с които по специфичен начин се подкрепя такова искане, тъй като в противен случай жалбата или съответното основание ще бъдат недопустими (решения от 26 януари 2017 г., *Mamoli Robinetteria/Комисия*, C-619/13 P, EU:C:2017:50, т. 42 и от 8 юни 2017 г., *Dextro Energy/Комисия*, C-296/16 P, непубликувано, EU:C:2017:437, т. 60).
- 96 По-специално не отговаря на това изискване жалбата или основанията за обжалване, които, без дори да съдържат доводи, насочени конкретно към установяване на грешката при прилагане на правото, която опорочава съдебното решение или определението, чиято отмяна се иска, само възпроизвеждат вече изложени пред Общия съд основания и доводи. Подобна жалба или основание представлява всъщност искане само за преразглеждане на представената пред Общия съд искова молба или жалба, което е извън компетентността на Съда в рамките на производството по обжалване (вж. в този смисъл решение от 7 януари 2004 г., *Aalborg Portland и др./Комисия*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P и C-219/00 P, EU:C:2004:6, т. 51 и цитираната съдебна практика и определение от 29 януари 2020 г., *Silgan Closures и Silgan Holdings/Комисия*, C-418/19 P, непубликувано, EU:C:2020:43, т. 71).
- 97 В това отношение, независимо от въпроса дали мярка 12, до която се отнася третото основание, всъщност е предмет на спорното решение, а след това и на производството пред Общия съд, което Комисията оспорва, трябва да се констатира, от една страна, че жалбоподателят във всички случаи не е идентифицирал мотивите на обжалваното съдебно решение, на които се позовава това основание, и по този начин не позволява на Съда да провери дали Общия съд е допуснал твърдените грешки при прилагане на правото.
- 98 От друга страна, като се позовава по-скоро на производството пред Комисията, отколкото на обжалваното съдебно решение, жалбоподателят изтъква редица фактически обстоятелства, свързани по-специално с финансирането на FFHG, които освен това вече е изтъкнал в първоинстанционното производство. Както обаче следва от постоянната съдебна практика, припомнена в точки 95 и 96 от настоящото решение, преценката на тези доказателства очевидно е извън компетентността на Съда в рамките на производство по обжалване.
- 99 Поради това третото основание на жалбата следва да се отхвърли като недопустимо.
- 100 С оглед на всички изложени по-горе съображения жалбата трябва да се отхвърли изцяло.

По съдебните разноски

- 101 Съгласно член 184, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда, когато жалбата е неоснователна, Съдът се произнася по съдебните разноски.

- 102 Съгласно член 138, параграф 1 от същия правилник, приложим към производството по обжалване по силата на член 184, параграф 1 от него, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като жалбоподателят не е доказал своите основания, а Комисията и встъпилите в първоинстанционното производство страни са направили искане да бъде осъден да заплати съдебните разноски, той следва да бъде осъден да заплати всички съдебни разноски в настоящото производство по обжалване.

По изложените съображения Съдът (четвърти състав) реши:

- 1) Отхвърля жалбата.**
- 2) Deutsche Lufthansa AG понася, освен направените от нея разноски, и тези, направени от Европейската комисия, Land Rheinland-Pfalz и Ryanair DAC.**

Подписи